

Βασικές αρχές εφαρμογής των Δικαιωμάτων του Παιδιού στον χώρο της Υγείας

Μέσα από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, απορρέουν σημαντικές αρχές που αφορούν την παροχή φροντίδας υγείας στα παιδιά, όπως:

- Όλες οι αποφάσεις που λαμβάνονται σε σχέση με το παιδί πρέπει να βασίζονται, πρωτίστως, στο συμφέρον του παιδιού.
- Κάθε παιδί έχει δικαίωμα συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων που το αφορούν, αφού του δοθεί η κατάλληλη πληροφόρηση, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία και τον βαθμό ωριμότητάς του.
- Κεντρική θέση στα δικαιώματα των μικρών ασθενών κατέχει η αναγνώριση ότι τα παιδιά έχουν δικαιώματα και δεν είναι απλώς παθητικοί αποδέκτες της φροντίδας και προστασίας των ενηλίκων.
- Τα παιδιά μπορούν και πρέπει να ασκούν τα δικαιώματά τους, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, συμμετέχοντας στις διαγνωστικές ή και τις θεραπευτικές αποφάσεις που αφορούν τα ίδια, κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις.
- Για να επέλθει ουσιαστική αλλαγή, πρέπει να υπάρξει συντονισμένη δράση εκ μέρους όλων των επαγγελματιών υγείας και των άλλων εμπλεκόμενων στην παροχή υπηρεσιών υγείας προς το παιδί.

Αποτελέσματα ενεργού συμμετοχής του παιδιού στη δική του φροντίδα υγείας

- Αύξηση του σεβασμού του ίδιου του παιδιού προς το άτομό του.
- Η γνώση και κατανόηση της κατάστασής του μειώνει το άγχος του παιδιού, κάτι που το βοηθά να αποδέχεται το θεραπευτικό σχήμα και να καθίσταται απόλυτα συνεργάσιμο.
- Απόκτηση αυτοπεποίθησης, αφού εάν συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη θεραπεία, δεν φοβάται ότι θα υποστεί κάτι που δεν γνωρίζει και δεν καταλαβαίνει.
- Αύξηση της υπευθυνότητάς του για τη δική του υγεία.

Ο ρόλος των επαγγελματιών υγείας

Οι επαγγελματίες υγείας, όπως και άλλοι εμπλεκόμενοι στην παροχή φροντίδας υγείας προς τα παιδιά, οφείλουν να μεριμνούν ώστε να διασφαλίζεται η εφαρμογή των Δικαιωμάτων του Παιδιού στον χώρο της υγείας. Ένας τέτοιος στόχος μπορεί να γίνει εφικτός μέσω της εφαρμογής δράσεων που στοχεύουν τόσο στην ενημέρωση του προσωπικού και του κοινού όσο και των ίδιων των παιδιών, όπως:

- Ανάπτυξη προγραμμάτων πληροφόρησης, επικεντρωμένων σε διάφορες ηλικιακές ομάδες παιδιών, καθώς και σε διάφορες ομάδες κοινοτήτων για παιδιά με ειδικές ικανότητες.
- Εκπαίδευση του προσωπικού σχετικά με τα Δικαιώματα του Παιδιού και τα αποτελέσματα της εφαρμογής τους.
- Διάθεση ικανοποιητικού χρόνου παροχής ολοκληρωμένων εξηγήσεων προς τα παιδιά, κατά τρόπο που αρμόζει στην περίπτωση του κάθε παιδιού, για την κατάστασή τους, για το τι τους συμβαίνει, ποια θεραπεία τους προτείνεται, ποιες προοπτικές θεραπείας είναι διαθέσιμες, ποιες είναι οι παρενέργειες της αγωγής, όπως, επίσης, και το είδος και το μέγεθος του πόνου και της ενόχλησης.
- Παροχή στο παιδί τού αναγκαίου χρόνου για να σκεφτεί τι θέλει.
- Ανάπτυξη τρόπων διαφύλαξης του απορρήτου.
- Ανάπτυξη τρόπων για συγκατάθεση στη θεραπεία, στο πλαίσιο της νομοθεσίας.
- Εμφανής ανάρτηση του Δεκάλογου των Δικαιωμάτων του Παιδιού σχετικά με την Υγεία, στους χώρους υποδοχής και παροχής υπηρεσιών υγείας προς τα παιδιά.
- Διαμόρφωση χώρων αναμονής, εξέτασης και θεραπείας, φιλικών προς τα παιδιά, καθώς, επίσης, και πρόνοια για χώρους ψυχαγωγίας για παιδιά σε κάθε ιατρικό κέντρο.

Η παρούσα έκδοση του Υπουργείου Υγείας έχει τη στήριξη της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού
Περισσότερες πληροφορίες:
Δικαιώματα των Ασθενών, στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας - www.moh.gov.cy
Δικαιώματα του Παιδιού, στην ιστοσελίδα της Επιτροπής για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Παιδιού - www.childcom.org.cy

ΓΤΠ 191/2014-5.000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Εκτύπωση:
Zavallis Litho Ltd.

Τυπώθηκε σε ανακυκλωμένο χαρτί

Δικαιώματα του Παιδιού
στον τομέα της Υγείας

Υπουργείο Υγείας

Δικαιώματα του Παιδιού στον τομέα της Υγείας

Τα δικαιώματα των ασθενών προστατεύονται από τον *Νόμο περί της Κατοχύρωσης και της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ασθενών του 2004 (Ν1(Ι)/2005)*, ενώ ειδικά για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών η Κύπρος δεσμεύεται από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, την οποία έχει κυρώσει με την ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του περί της Συμβάσεως περί των Δικαιωμάτων του Παιδιού (Κυρωτικού) Νόμου του 1990 και του 2000. Η Σύμβαση κατοχυρώνει τα πολιτικά, αστικά και κοινωνικά δικαιώματα του παιδιού που για σκοπούς της Σύμβασης, παιδί θεωρείται το άτομο μέχρι την ηλικία των 18 ετών.

Σύμφωνα με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, τα κράτη μέλη της Σύμβασης οφείλουν να διασφαλίζουν ότι όλα τα παιδιά αντιμετωπίζονται χωρίς καμία διάκριση, ότι έχουν προστασία, πρόσβαση σε υπηρεσίες όπως εκπαίδευση και υγεία, ότι έχουν ευκαιρίες ανάπτυξης της προσωπικότητάς τους, των ικανοτήτων και των ταλέντων τους, ότι μεγαλώνουν σε ευτυχισμένο περιβάλλον με αγάπη και κατανόηση, ότι λαμβάνουν πληροφόρηση και ότι συμμετέχουν σε ό,τι αφορά τα δικαιώματά τους μέσα από προσιτές και κατανοητές για εκείνα διαδικασίες.

Δεκάλογος των Δικαιωμάτων του Παιδιού σχετικά με την Υγεία

- Έχω δικαίωμα στην καλύτερη υγεία**
«Το παιδί έχει δικαίωμα να απολαμβάνει το υψηλότερο δυνατό επίπεδο υγείας και να τυγχάνει διευκολύνσεων ιατρικής περίθαλψης και αποκατάστασης της υγείας του» (Άρθρο 24)
- Έχω δικαίωμα να έχω πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας**
«Διασφαλίζεται ότι κανένα παιδί δεν θα στερηθεί του δικαιώματος να έχει πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας» (Άρθρο 24)
- Έχω το δικαίωμα να ενημερωθώ προσωπικά για θέματα που αφορούν την υγεία και τη ζωή μου**
«Γονείς και παιδιά έχουν δικαίωμα σε πληροφόρηση που στοχεύει στην προαγωγή της σωματικής και πνευματικής υγείας του παιδιού, καθώς και σε ενημέρωση για θέματα όπως είναι η διατροφή, ο θηλασμός, η ατομική υγιεινή, η καθαριότητα του περιβάλλοντος, η πρόληψη από ατυχήματα, η αντιισύληψη, η χρήση ναρκωτικών, κ.ά» (Άρθρα 13, 17, 24, 33)
- Έχω δικαίωμα να γνωρίζω από ποια αρρώστια πάσχω**
«Το παιδί έχει δικαίωμα στην ενημέρωση που πρέπει να του παρέχεται με τρόπο που να λαμβάνονται υπόψη οι γλωσσολογικές ανάγκες των αυτοχθόνων παιδιών ή των παιδιών που ανήκουν σε μια μειονότητα» (Άρθρο 17)
- Έχω δικαίωμα να σας πω την άποψή μου για τη θεραπεία που μου δίνετε**
«Για το παιδί που είναι ικανό να σχηματίσει τις δικές του απόψεις, να διασφαλίζεται το δικαίωμα ελεύθερης έκφρασης των απόψεών του σχετικά με οποιοδήποτε θέμα το αφορά, δίνοντας στις απόψεις του παιδιού το απαιτούμενο βάρος σύμφωνα με την ηλικία και τον βαθμό ωριμότητάς του» (Άρθρο 12)
- Έχω δικαίωμα να μην γίνομαι αντικείμενο διάκρισης**
«Όλα τα παιδιά έχουν τα ίδια δικαιώματα χωρίς καμία διάκριση στη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις του παιδιού ή των γονέων του ή των νόμιμων κηδεμόνων του ή την κρατική, εθνική, ή κοινωνική καταγωγή τους, την περιουσιακή τους κατάσταση, την ανικανότητά τους, τη γέννησή τους ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση» (Άρθρο 2)
- Έχω το δικαίωμα να εκφράζω την άποψή μου για τη βελτίωση των υπηρεσιών που μου προσφέρονται στο νοσοκομείο**

«Το παιδί έχει δικαίωμα ελεύθερης έκφρασης των απόψεών του σχετικά με οποιοδήποτε θέμα το αφορά, δίνοντας στις απόψεις του παιδιού το απαιτούμενο βάρος σύμφωνα με τον βαθμό ωριμότητάς του» (Άρθρο 12)

- Έχω δικαίωμα να προστατευθώ από παραδοσιακές πρακτικές που βλάπτουν την υγεία**
«Πρέπει να λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα για να καταργηθούν οι παραδοσιακές πρακτικές που βλάπτουν την υγεία των παιδιών» (Άρθρο 24)
- Έχω το δικαίωμα να προστατευθώ από όλες τις μορφές κακοποίησης**
«Πρέπει να λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα νομοθετικά, διοικητικά, κοινωνικά και εκπαιδευτικά μέτρα, προκειμένου να προστατευθεί το παιδί από κάθε μορφή σωματικής ή πνευματικής βίας, τραυματισμού ή κακομεταχείρισης, παραμέλησης ή πλημμελούς μεταχείρισης, βίαιης μεταχείρισης ή εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης και της σεξουαλικής κακοποίησης» (Άρθρο 19)
- Έχω δικαίωμα σε ξεκούραση, παιχνίδι, ψυχαγωγία, σε συμμετοχή σε πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες, ακόμη και όταν είμαι άρρωστος/άρρωστη**
«Το παιδί έχει το δικαίωμα στην ανάπαυση και στις δραστηριότητες του ελεύθερου χρόνου, στην ενασχόληση με ψυχαγωγικά παιχνίδια και δραστηριότητες που είναι κατάλληλα για την ηλικία του και στην ελεύθερη συμμετοχή στην πολιτιστική και καλλιτεχνική ζωή» (Άρθρο 31)